TEOZOFIJA

GODINA I. BROJ 4.

ZAGREB 1. V. 1928.

TEOZOFIJA

GOD. I. MAJ 1928. BROJ 4.

SAOPŠTENJE UREDNIŠTVA

Ovaj broj izlazi nešto kasnije radi toga, jer želimo, da naredni 1. broj novog godišta izađe 1. oktobra, kada počima i nova društvena godina. U buduće će list izlaziti točno svaka tri mjeseca.

Iza kako smo u prvom godištu donijeli prikaz fundamentalnog naučanja Teozofije, poimence nauku o Evoluciji, Reinkarnaciji i Karmi, u narednom ćemo godištu početi malo dublje ulaziti u one probleme teozofskog naučanja, koji su, po našem mišljenju, za naš narod i naše područje najpotrebniji i najaktuelniji, te smo duboko uvjereni, da ćemo time mnogima od naše inteligencije pomoći, da razume uzroke svega onoga, što se kod nas i oko nas događa i da nađu izlaz iz ove kritične situacije.

Umoljavamo sve naše p. n. pretplatnike, da pretplatu za list pravodobno obnove. Isto tako umoljavamo sve, a napose članove J. T. D., da nam nađu što više novih pretplatnika. Time će znatno pomoći teozofskom pokretu, koji je nesumnjivo jedan od najplemenitijih, najetičkijih i najtolerantnijih pokreta na našoj zemlji.

Godišnja pretplata iznosi Din 36.—, te se šalje na adresu: Ivan Butković, Zagreb, Pierotijeva ul. 3 ili poštanskim čekom.

KARMA

(PRIREĐENO PO DJELU DR. A. BESANT: PRASTARA MUDROST)

Nakon što smo u pređašnjem broju razmotrili evoluciju života putem reinkarnacije, možemo se u ovom broju pozabaviti proučavanjem onog velikog i fundamentalnog zakona, koji upravlja procesom reinkarnacije, a koji je poznat pod imenom Karma.

Karma je sanskrtska riječ, a znači — djelo. Pošto je pak svako djelo posljedica izvjesnih minulih uzroka, a u isto doba i uzrok izvjesnim budućim posljedicama, to se riječ Karma upotrebljava i za oznaku one neprekinute serije uzroka i posljedica, koja sačinjava čitav ljudski život. Zato se u običnom govoru često čuje, da se za izvjesni događaj kaže: — »To je moja Karma«, što ima da znači: — »Ovaj je događaj posljedica jednog uzroka, komu sam ja bio začetnik u prošlosti«.

Niti jedan život nije izoliran ili odijeljen od drugih života, naprotiv, svaki je život potomak sviju onih predhodnih života, kao i roditelj sviju onih narednih života, koji zajedno čine neprekinutu egzistenciju pojedinog individuuma.

Kao logična posljedica toga izlazi, da u životu ne postoji ni »s l u č a j«, ni »d o b r a«, dotično »z l a s r e ć a«. Svaki je događaj vezan s predašnim uzrokom i s narednom posljedicom; ... sve misli, sva djela i sve okolnosti stoje u uzročnoj vezi s prošlošću, djelujući istodobno uzročno na budućnost.

Pošto nam naše neznanje sprečava pogled u prošlost, kao i u budućnost, to nam se često čini, da izvjesni događaji dolaze »slučajno«, bez ikakvog uzroka, ali to je samo obmana, nastala uslijed nedovoljnog znanja. Kao što divljak, ne poznavajući zakone fizičkog svijeta, smatra mnoge prirodne pojave »čudesima«, tako i mnogi ljudi, ne poznavajući zakone viših svjetova, smatraju mnoge događaje »slučajevima« ili »dobrom«, odnosno »zlom srećom«.

U prvom času, kada nam pred očima počima svitati ideja, da u svijetu, gdje smo do sada tolike događaje pripisivali pukom slučaju, postoji neumoljiv i nepromjenljiv zakon uzročnosti, lako nas može obuzeti osjećaj da stojimo bez pomoći, a moguće i moralne i duševne nemoći, jer nam se čini, kao da se nalazimo u pandžama neumoljive sudbine. Isto tako se osjeća i onaj divljak, koji počima uviđati, da u svijetu postoje fizički zakoni, koji vladaju svakom kretnjom njegova tijela, kao i svakim događajem u prirodi.

Ali pomalo mi ćemo uvidjeti, da prirodni zakoni određuju samo okolnosti, uz koje se naš rad mora obavljati, ali da oni ne propisuju, što mi moramo raditi i da smo mi uslijed toga u svojoj nutrinji uvijek slobodni a tek u vanjskom našem djelovanju da nas sputavaju prilike onoga svijeta, u kojem djelujemo. Isto tako ćemo uvidjeti, da te vanjske prilike samo tako dugo vladaju našim djelima i sprečavaju nas u našem nastojanju, dok ih ne poznamo ili dok im se opiremo, ali kada ih jednom upoznamo i naučimo prilagodivati se, one mogu postati našim službenicima i pomoćnicima.

Pa i cijela znanost ovog fizičkog svijeta može da postoji samo zato, jer su fizički zakoni nepromjenljivi i nepogrešivi. Na osnovi nebrojenih pokusa otkriva istraživač prirodne zakone, a kad ih je otkrio, on može da proračuna i unapred odredi, što mora učiniti, ako želi postići izvjesni rezultat, pa ako mu to ipak ne uspije, on ne će nikada posumnjati o nepromjenljivosti prirodnih zakona, nego će svoj neuspjeh pripisati ili svojem neznanju ili krivom računu ili kakvom propustu prigodom eksperimenta. I on će u tom slučaju preispitati svoje znanje, revidirati svoje račune i kontrolirati svoje metode, duboko uvjeren, da će mu priroda najvećom točnošću dati željeni odgovor, samo ako on bude znao, da ispravno postavi pitanje. Kisik i vodik ne će mu danas dati vodu, a sutra sumpornu kiselinu.... isto tako ne će ga vatra danas peći, a sutra hladiti. A ako je voda danas tekućina, a sutra kruto tijelo, tome je uzrok, što su se vanjske okolnosti promijenile, pa ako se one opet vrate u svoje prijašnje stanje i voda će opet postati tekućina.

I tako svaki novi dio našeg upoznavanja prirodnih zakona ne znači novo sputavanje, nego predstavlja novu moć jer sve prirodne energije postaju našim moćima, čim ih mi upoznamo i naučimo njima vladati.

Zato se i veli: — »Znanje je moć«, jer doista se čovjek može koristiti prirodnim silama samo onoliko, koliko ih on pozna. Izabirajući one sile, s kojima on želi raditi, izjednačujući jedne sile s drugima i neutralizirajući one, koje mu smetaju, može on unapred proračunati, na koji način se može postići željeni rezultat.

Razumijevajući uzroke i vladajući njima on može da djeluje na posljedice, a na taj mu se način ondje, gdje je na prvi pogled izgledalo, da je sve potpuno sputano i da je onemogućeno svako čovječje djelovanje, otvara mogućnost djelovanja u najrazličitijim smjerovima. Iako postoji ta nepromjenljivost i nesavladivost, pojedinih sila, mi možemo ipak postignuti najveću podatljivost i gibivost, ako te sile međusobom kombiniramo, jer silâ ima najrazličitijih vrsta, od kojih svaka djeluje u jednom izvjesnom smjeru. Ako mi dakle možemo tačno ustanoviti i proračunati smjer i način djelovanja pojedinih sila, mi možemo razumno izabirajući i kombinirajući izvjesne sile, postignuti svaki željeni rezultat. Ali, — imajmo na umu! — za to je potrebno z n a n j e! Čovjek neznalica spotiče se bespomoćno o te nepromjenljive zakone i ne može napredovati, dok čovjek, koji posjeduje znanje, koraca ravnim putem k cilju, predviđajući zaprcke, djelujući na njih, sprečavajući i prilagođujući događaje prama svojoj želji, ali ne zato, jer je »srećan«, nego zato, jer zna, što radi. Prvi je igračka i rob Prirode, koga njezini zakoni nose i bacaju amo i tamo, drugi je gospodar Prirode, koji upotrebljuje njezine zakone za postignuće vlastitih ciljeva.

A ovo, što vrijedi za fizički svijet, vrijedi isto tako i za moralni i mentalni svijet, u kojima također postoji stroga zakonitost. I ondje je neznalica rob, a mudrac vladalac; i ondje su stalnost i nepromjenljivost zakona preduvjeti za siguran napredak.

Čovjek može postati gospodarom svoje sudbine samo zato, jer ta sudbina djeluje u svijetu zakonitosti, gdje znanje stavlja u ruke čovjeka mogućnost, da upravlja svojom budućnošću i da izabere i svoj budući značaj, kao i prilike, u kojima će se odigrati njegov budući život. Poznavanje zakona Karme, — koji nam se na prvi pogled činio, da nas potpuno sputava, — daje nam mogućnost, da svoju budućnost odredimo i udesimo onako, kako želimo, a ta pomisao mora svakoga čovjeka ispuniti velikim mirom i zadovoljstvom.

Karma je dakle zakon uzročnosti, zakon uzroka i posljedice. Sv. Pavao, koji je bio upućen u Tajnu Nauku, izjavljuje posve jasno: — »Nemojte obmanjivati sami sebe; Boga ne možete prevariti, jer što čovjek sije, ono će i žeti.«*)

Čovjek za cijelog svojeg života šalje iz sebe izvjesne sile i to na svim onim razinama, na kojima se odigrava njegovo djelovanje. Ove sile, — koje su također samo posljedica bivših naših djelovanja, — postaju uzrocima, koje mi stavljamo u gibanje i koji za sobom nose izvjesne posljedice i to za nas same, **kao i** za ostale ljude, pa kao što ti uzroci djeluju iz nas, kao središta, tako i mi nosimo odgovornost za posljedice, koje njima uzrokujemo. Kao što svaki magnet ima svoje »magnetsko polje«, to jest područje, na kojem djeluju njegove sile, a koje je sad veće, sad manje, već prama jakosti dotičnoga magneta, tako i svaki čovjek ima svoje područje djelovanja, na kojem djeluju sile, koje on iz sebe šalje. Ove pak sile, kao i one, koje izlaze iz magneta, djeluju u izvjesnim krivuljama, koje se vraćaju središtu, iz kojega su izašle.

Pošto je taj problem veoma zamršen, to ćemo ga razdijeliti u više dijelova i promatrati svaki dio za sebe.

---

*) Poslanica Galaćanima VI. 7.

Svaki čovjek proizvodi u sebi i šalje iz sebe tri vrsti sila, koje pripadaju trima svijetovima, u kojima on živi. To jesu:

1. mentalne sile u mentalnom svijetu, koje proizvode ono, što mi nazivamo mislima,

2. astralne sile u astralnom svijetu, koje proizvode ono, što mi nazivamo željama, osjećajima i strastima,

3. fizičke sile u fizičkom svijetu, koje su uzrokovane gore spomenutim silama viših svijetova, a koje proizvode ono, što mi nazivamo djelima.

Ako želimo potpuno shvatiti ulogu, koju ove sile igraju u zamršenoj igri, što je nazivamo »našom karmom«, potrebno je, da pomno proučimo način njihova djelovanja, kao i vrst uzroka, koje one stavljaju u djelovanje. Kod tog proučavanja moramo razlikovati posljedice, što ih djelovanje tih sila nanosi samom onom čovjeku, koji ih je uzrokovao, od onih, kojima ono utječe na ljude, što se nalaze u »polju njegova djelovanja«, jer ako te dvije vrsti posljedica ne ćemo znati među sobom dobro razlikovati, jedva ćemo moći shvatiti ovaj zamršeni problem.

Osim toga treba da upamtimo da svaka sila djeluje samo na svojoj vlastitoj razini, a utječe na niže razine proporcionalno svojoj intenzivnosti. Razina, na kojoj je izvjesna sila probuđena, da je joj karakteristično obilježje, a utječući na niže razine ona stavlja u vibriranje finiju odnosno grublju materaju dotične razine, već prema svojoj vlastitoj prirodi. Motiv, koji stvara djelovanje određuje razinu, kojoj pojedina sila pripada.

Nadalje moramo razlikovati slijedeće tri vrste karme:

1. zrela karma, t. j. ona, koja je gotova, da se kao neizbježivi događaj pojavi u sadašnjem životu,

2. karma značaja, koja se ispoljuje u našim sadašnjim nagnućima, koja su rezultat nakupljenih iskustava iz naših prošlih života, a koja sâm onaj Ego, koji ih je stvorio u prošlosti, može da mijenja u sadašnjem životu,

3. karma, koja se sada stvara, a koja će biti uzrokom budućim događajima, kao i našem budućem značaju.

Konačno moramo znati, da se mi stvarajući svoju vlastitu individualnu karmu, time povezujemo s drugim stvorovima i tako postajemo članovima raznih grupa, — kao što su familija, narod, rasa i t. d. — participirajući na skupnoj karmi svake od ovih grupa.

Iz svega toga lako ćemo uvidjeti, da je Karma veoma zamršen problem, ali ako shvatimo glavne principe njenoga djelovanja, ne ćemo kod njena proučavanja nalaziti nepremostivih teškoća.

Prije svega ne smijemo nikada zaboraviti, — bez obzira na to dali detalje razumijemo ili ne razumijemo, — da svaki čovjek sâm stvara svoju karmu, a zajedno s njome i svoje sposobnosti i svoja ograničenja i da djelujući s tim sposobnostima, a unutar ograničenja, koje je sâm stvorio, on ostaje uvijek onaj vječni Duh, koji može pojačati ili oslabiti svoje sposobnosti i povećati ili umanjiti svoje ograničenje.

Okove, koji ga sputavaju on je sâm sebi skovao, te ih može i raskinuti ili ih još jače stegnuti. Kuću, u kojoj živi,

on je sâm sebi sagradio, te ju može poljepšati ili i pustiti, da sasvim propadne. Mi neprestano izrađujemo našu sudbinu, kao da je ona kakva plastična masa, te joj možemo dati oblik kakavgod želimo, ali pri tom ne smijemo zaboraviti,da svaka masa vremenom tvrdne, te postaje kruta kao željezo, zadržavajući pri tom oblik, koji smo joj dali. Na taj način mi smo gospodari svoje budućnosti, te ju možemo stvoriti i udesiti, kakogod želimo, makar nas danas ne znam kako sputavale posljedice naših prošlih djela.

A sada prelazimo na proučavanje pojedinih vrsti Karme:

I. Karma mentalne razine. Karma naših misli. Mentalna razina je svijet misli. Misao je najmoćniji faktor kod stvaranja čovječje karme, jer ovdje sile čovječjeg Duha djeluju u mentalnoj materiji, iz koje je sačinjeno mentalno tijelo njegovo, a koja brzo odgovara na svaku vibraciju čovječje svijesti. Te vibracije, koje mi nazivamo mislima, a koje su neposredno djelovanje čovjeka-mislioca, stvaraju iz mentalne materije razne oblike, koji njegovom mentalnom tijelu dąvaju izvjesni izgled, ili drugim riječima svaka misao mijenja mentalno tijelo, koje je rezultat sviju prethodnih misli. Isto tako su i mentalne ili duševne sposobnosti pojedinog čovjeka rezultat njegova mišljenja u predašnjim njegovim životima. Čovjek posjeduje samo one mentalne sposobnosti, koje je sâm sebi stvorio neprestanim i neumornim mišljenjem. S druge opet strane nijedna misaona slika, koju čovjek svojim mišljenjem stvara, ne može se ni u kojem slučaju izgubiti, nego ona vječno postoji i predstavlja materijal, iz kojega se grade mentalne sposobnosti, jer skup mnogo sličnih mentalnih slika izgrađuje odgovarajuću duševnu sposobnost, koja je to jača, što ju više takvih slika sačinjavaju, ili drugim riječima, što češće i što intenzivnije mi o dotičnoj stvari mislimo.

Kad čovjek jednom spozna ovu činjenicu, onda može sebi odgovarajućim ustrajnim mišljenjem postepeno izgraditi onakav značaj, kakav on želi da ima i to isto onom sigurnošću i točnošću, kao što i zidar može sagraditi zid, kakav on želi da ima. Smrt ga u tom ni malo ne preči, nego mu u izvjesnom smislu pače i pomaže, jer time, što ga za neko vrijeme rješava stega i okova grubog fizičkog tijela, ona pospješuje proces izgradnje duševnih sposobnosti iz stvorenih mentalnih slika. Kad se čovjek nakon izvjesnog vremena, — koje je potrebno upravo za taj proces asimilacije i izgradnje, — opet vraća u fizički svijet, on sa sobom donosi te izrađene sposobnosti, koje onda odlučno utječu na izgradnju čovječjeg mozga i to na taj način, da ga one tako udese i organiziraju, da će im lužiti kao organ za njihovo djelovanje i izražavanje. Sve ove sposobnosti zajedno sačinjavaju naime mentalno tijelo, s kojim čovjek ulazi u novi fizički život, a njegov mozak, kao i čitav živčani sistem izgrađuje se onda tako, da se to mentalno tijelo može izraziti na fizičkoj razini. I tako se mentalne slike, koje stvaramo u jednom životu, pojavljuju u slijedećem životu, kao naše duševne karakteristike i naša nagnuća.

Takav je evo taj zakon, koji izgrađivanje našeg karaktera stavlja potpuno u naše ruke;... ako gradimo dobro, bit će to naša korist i dika,... ako gradimo loše, bit će to naša šteta i sramota. Stvaranje karaktera je prama

tomu onaj dio individualne mentalne karme, što se vraća onomu, koji je tu karmu uzrokovao.

Svaki čovjek međutim svojim mislima djeluje i utječe i na druge ljude, jer naše misli, koje sačinjavaju naše mentalno tijelo, proizvode izvjesne vibracije, koje onda stvaraju slične misaone slike izvan našeg mentalnog tijela. Pošto te misaone slike imaju redovno i izvjesnu primjesu željâ, to one primaju u sebe i astralnu materiju, pa se zato zovu i astro-mentalne slike. Takve astro-mentalne forme ostavljaju onoga, koji ih je stvorio i žive, — moglo bi se reći, — skoro sasvim neovisno, jer ih s onim, koji ih je stvorio, veže samo slaba magnetička veza. One onda dolaze u dodir s drugim ljudima i izvršuju na njih izvjesno djelovanje, te time stvaraju karmičku vezu između nas i drugih ljudi.

Na taj način mi stvaramo i određujemo prilike i okolinu za naš budući život, jer ove karmičke veze povezuju ljude za buduće živote i okružuju ih rođacima, prijateljima i neprijateljima. One nam donose u naš život osobe, koje nam pomažu ili smetaju, koje nas štuju ili preziru i koje nas bez ikakvog nama poznatog razloga ljube ili mrze.

Odatle razabiremo, da naše misli svojim djelovanjem na nas same, koji smo ih stvorili, izgrađuju naš mentalni i moralni karakter, a svojim djelovanjem na druge određuju osobe, s kojima ćemo u budućim životima doći u dodir, kao i vrstu odnosa, u kojem ćemo s njima živjeti.

II. Karma astralne razine. Karma naših želja. Astralna razina je svijet naših želja ili naših težnja za onim, što nas u vanjskom svijetu privlači. Te želje se pokazuju kao forme iz astralne materije, pa pošto u svakoj želji ima redovno i primjesa misli, to i ovdje možemo govoriti o astro-mentalnim slikama. Svojim djelovanjem na onoga od nas, koji ih stvara, naše želje daju oblik našem astralnom tijelu, i određuju našu sudbinu za vrijeme našeg boravka u Kâmaloka nakon smrti, kao i prirodu našeg astralnog tijela u slijedećem životu. Bestialne, okrutne i nečiste želje uzrokom su mnogim bolestima, uslijed kojih nastaju epilepsija, katalepsija, najrazličitije živčane bolesti te sve moguće vrsti iznakaženosti.

Želje, — pošto su one izbačena energija, koja se hvata predmetâ, — uvijek vuku čovjeka k onim mjestima, gdje one mogu naći svoje udovoljenje. Tako želje za zemaljske stvari, koje čovjeka vežu uz fizički svijet, sile ga, da se čovjek rađa zato, jer to sâm želi, a pri tom su ove želje jedan od faktora, koji određuju mjesto i prilike, u kojima se čovjek ima da rodi.

Kao što naše misli, tako i naše želje djeluju na druge ljude i to spomoću astro-mentalnih slika, koje one stvaraju. I tako nas i naše želje vežu s drugim dušama i to često vrlo jakim vezama ljubavi ili mržnje, jer na današnjem stepenu čovječjeg razvitka kod običnih su ljudi želje mnogo jače i trajnije, nego misli. Uslijed toga one igraju važnu ulogu kod određivanja prilika i okolice za čovječji budući život, te mogu povezati ljude i utjecaje, a da si čovjek o tom nije nimalo svjestan. Tako n. pr. čovjek, koji iz sebe šalje misao strašne mržnje i osvete, stvara astro-mentalne slike, koje drugog čovjeka mogu potaknuti na misli i želje, što mogu svršiti ubijstvom. Stvaralac ovakvih misli vezan je na taj način sa ubojicom, premda ga nikad u fizičkom svijetu nije ni vidio, a zlo, što ga je njemu nanio time, što ga je svojim mislima potaknuo na zločin, vratit će mu se kao rana, koju će mu zadati onaj ubojica.

Mnogi »grom iz vedrog neba«, koji nas pogađa, a da ga prividno ničim nismo zaslužili, posljedica je ovakog uzroka, koja duši ima da bude poukom, premda se naša niža svijest buni protiv prividne krivice. Čovjeka ne može zadesiti ništa, što on ne bi bio zaslužio, ali pomanjkanje sjećanja ne može spriječiti izvršenje zakona.

Na taj način mi učimo, da naše želje u svom djelovanju na nas sâme stvaraju našu emocionu narav i time u velikoj mjeri utječu na naše fizičko tijelo u narednom životu i da one igraju važnu ulogu kod određivanja mjesta i prilika za naše naredno rođenje. S druge pak strane, djelujući na druge, one nas vežu sa stvorovima, u čijem društvu ćemo živjeti u našim budućim životima.

III. Karma fizičke razine. Treća vrsta energije, koja se na fizičkoj razini pojavljuje kao djela, proizvodi mnogo karmičkih posljedica svojim djelovanjem na druge stvorove, ali tek neznatno izravno utječe na pravog, nutarnjeg čovjeka. Ova su djela naime posljedice naših prošlih misli i željâ, a njihova je karma obično već iscrpljena samim tim djelima. Indirektno ova djela djeluju na nas u toliko, u koliko nas ona potiču na nove misli i želje, ali u tom slučaju stvaralačka snaga leži u tim mislima i željama, a ne u djelima. S druge opet strane, ako se koje djelo često ponavlja, ono stvara tjelesnu naviku, što ograničuje izražavanje našeg pravog bića u vanjskom svijetu. Ova tjelesna ograničenja vezana su uz fizičko tijelo i zato nestaju zajedno s fizičkim tijelom. Odatle slijedi, da je djelovanje fizičke karme na našu dušu ograničeno samo na jedan život.

Ako razmotrimo posljedice, koje naša djela uzrokuju svojim djelovanjem na druge, onda ćemo vidjeti, da ovdje stvar stoji sasvim drugačije. Sreća ili nesreća, koju mi uzrokujemo našim djelima drugim stvorovima, kao i utjecaj, koji naša djela vrše na druge stvorove, kojima ona služe kao primjer, vežu nas uz te stvorove i time postaju treći faktor, koji određuje društvo i okolinu za naš naredni život. Općenito govoreći može se reći, da povoljne, odnosno nepovoljne prilike, u kojima se mi rodimo, ovise o tom dali smo mi u predašnjem životu svojim djelima druge stvorove činili srećnima ili nesrećnima. Karmičke posljedice naših fizičkih djela vraćaju nam se kao dobra, odnosno zla okolina u narednom životu. Ako mi druge stvrove fizički usrećujemo time, da žrtvujemo naše vrijeme, našu udobnost ili naš novac, karmička posljedica toga bit će povoljne fizičke prilike u narednom životu, koje će nam omogućivati fizičku sreću. Ako pak druge činimo fizički nesrećnima, to ćemo se narednog puta roditi u takvim fizičkim okolnostima, da ćemo morati fizički mnogo trpiti. A to vrijedi bez obzira na motiv našeg djelovanja u jednom ili drugom slučaju. Ta činjenica nam otkriva zakon, koji glasi: — »Svaka sila djeluje na svojoj vlastitoj razini«. Ako naime netko sije sreću za druge stvorove na fizičkoj razini, on će žeti povoljne prilike, koje će mu omogućivati sreću na fizičkoj razini. Motiv, radi kojega je on to činio, ni najmanje ne utječe na taj rezultat. Jer netko može sijati pšenicu samo iz spekulacije, recimo n. pr. samo zato, da uništi svojeg susjeda, ali uslijed ovog opakog motiva ne će mjesto pšenice izrasti korov. Motiv je mentalna, dotično astralna sila, već prema tomu, dali nastaje iz volje ili želje, i ona djeluje na naš moralni i mentalni karakter, dotično na naše želje. Uzrokovanje fizičke sreće fizičkim djelima je naprotiv fizička sila, koja

djeluje samo na fizičkoj razini. Svojim djelima mi možemo djelovati na druge ljude na fizičkoj razini,... šireći sreću, dotično nesreću oko sebe i time umnažajući odnosno umanjujući sumu općenitog blagostanja. To umnažanje, odnosno umanjenje sreće može biti posljedica različitih motiva — dobrih, zlih ili pomiješanih.

Tako n. pr. netko može učiniti dobro djelo, koje će uzrokovati veselje mnogim ljudima, iz čiste želje da svoje bližnje usreći, dok drugi može to isto djelo učiniti iz drugačijih, posve sebičnih motiva, a treći može to učiniti iz motiva dijelom plemenitih, a dijelom i neplemenitih ili sebičnih.

Zamislimo, da netko pokloni veliki park gradu, da bude na korist i uživanje njegovih stanovnika. On to može učiniti iz nutarnje potrebe i želje, da svojim bližnjima koristi i da ih usreći, no isto tako on to može učiniti i iz razloga, da se iskaže i podiči pred svijetom, da na sebe svrati pozornost i da na taj način stekne ugled, čast ili kakav naslov, a konačno on to može učiniti i iz djelomično plemenitih i nesebičnih, a djelomično i neplemenitih, sebičnih motiva.

U svakom slučaju motivi će prama svojoj prirodi djelovati na karakter toga čovjeka u njegovoj narednoj inkarnaciji,... u prvom slučaju na njegovu korist, u drugom na njegvu štetu, a u trećem dijelom na korist, a dijelom na štetu,... ali poljedice samog tog djela, koje je mnoge ljude usrećilo ne ovise o motivima, jer ljudi uživaju u tom parku u svakom slučaju jednako i zato će to djelo donijeti onomu, koji ga je izveo dobre posljedice na fizičkoj razini, bez obzira na motiv, koji ga je na nj potaknuo. On će se u narednom životu roditi u udobnim i raskošnim prilikama, jer je u sadašnjem životu drugima pružio fizičko uživanje. Ali dali će on u tim udobnim i raskošnim prilikama uživati i dali će se osjećati sretnim, to će ovisiti o njegovom karakteru, a taj je ovisan o motivima, koji su ga potakli na to djelo. Ovdje dakle najbolje vidimo kako je zakon karme pravedan i kako on svakomu vraća samo ono, što je tko dao.

Doista, zakon karme je pravedan i jednak za svakoga. On i opakom čovjeku vraća dobre posljedice, koje pravedno slijede iz djela, koje uzrokuje sreću, a isto tako mu vraća zle posljedice, ako su motivi tog djela bili opaki, izgrađujući mu takav karakter, da se on i usred najvećeg blagostanja, koje je stekao dobrim fizičkim djelima, ne će osjećati ni srećnim, ni zadovoljnim. A i dobar čovjek ne će izmaknuti fizičkim bolima, ako je iz najboljih motiva, a uslijed neznanja i krivog shvaćanja drugima uzrokovao fizičko stradanje. Stradanje, koje on na taj način uzrokuje drugima, donijet će mu stradanje na fizičkoj razini, ali dobri motivi koji su ga vodili u njegovom radu, tako će mu ojačati i poboljšati karakter, da se on ni usred najveće bijede i nesreće ne će osjećati nesrećnim.

Promatrajući život s toga gledišta, moći ćemo riješiti mnogu zagonetku, koju smo do sada susretali u našoj okolini. Jer iz ove ovisnosti uzroka i posljedica razabiremo činjenicu, da svaka sila posjeduje karakteristiku one razine ,na kojoj je nastala i što viša je ta razina, to moćnija i trajnija je dotična sila. Odatle slijedi, da je motiv mnogo važniji od djela i da pogriješno djelo, izvedeno s dobrim motivom, donosi više dobra onomu, koji ga je izveo, nego najbolje namješteno djelo, izvedeno sa zlim motivom. Motiv naime, djelujući na naš značaj, donosi čitav niz posljedica, jer buduća naša djela, s kojima će

upravljati naš značaj, bit će u velikoj mjeri ovisna o tom kakav će taj naš značaj biti. Djelo naprotiv, vraćajući nam fizičku sreću ili nesreću, već prama tomu dali smo njime druge ljude usrećili ili unesrećili, nema u sebi nikakve daljne generativne snage, nego se iscrpljuje svojim vlastitim djelovanjem. S toga razloga će čovjek, koji poznaje djelovanje zakona karme, kad dođe na raskršće, a ne zna na koju bi se stranu odlučio, svu pažnju posvetiti proučavanju motiva, te će najpomnije očistiti svoje srce od svake sebičnosti i onda raditi neustrašivo, pa ako će se kasnije pokazati, da je njegovo djelovanje bilo pogrješno, on će mirno podnijeti posljedice te pogrješke i crpsti iz njih pouku, koja će mu biti od koristi u budućnosti. Ali njegov čisti i visoki motiv oplemenio je njegov značaj za sva buduća vremena.

Ovaj općeniti princip, da svaka sila pripada razini, na kojoj je nastala, ima dalekosežnu važnost. Ako je svrha djelovanja jedne sile to, da se steku fizički predmeti, ta će sila djelovati na fizičkoj razini, te će čovjeka, koji ju je stvorio, privezati uz fizičku razinu. Ako njezin cilj leži u devahanu, ona će djelovati na devahaničkoj razini, te će uz nju privezati čovjeka, koji ju je stvorio. Ako pak sila nema nikakav drugi motiv i nikakav drugi cilj, nego božansko služenje, onda ona djeluje na spiritualnoj razini i uslijed toga ne može vezati pojedinog čovjeka, jer individuum u tom slučaju ne traži i ne želi ništa.

Razne vrsti karme. 1.) Zrela karma je ona, koja je spremna da djeluje i koja je uslijed toga neizbježiva i neukloniva. Od cjelokupne prošle karme pojedinog čovjeka, jedan je izvjesni dio, koji se može iscrpiti i izjednačiti unutar granica pojedinog života, dok je ostali dio tako različit po svojoj prirodi, da se ne može iscrpiti u jednom fizičkom tijelu, nego zahtjeva razliličite tipove fizičkog tijela i zato se ne može iscrpiti u jednom životu. Tako n. pr. pojedini čovjek ima obaveza prama mnogim drugim dušama, koje ne će biti utjelovljene sve u isto vrijeme;... osim toga ima karme, koja se mora izvršiti u izvjesnom narodu ili u izvjesnim socialnim prilikama, dok taj isti čovjek može imati i drugu karmu, koja zahtjeva sasvim drugačije okolnosti. Uslijed toga će se samo jedan dio cjelokupne karme moći izjednačiti u pojedinom životu, a koji je to dio, to određuju veljki Gospodari Karme, o kojima ćemo kasnije nešto malo više govoriti. Ovi Gospodari Karme određuju mjesto, narod, porodicu i tijelo, u kojem se pojedina duša ima roditi i to prama onoj karmi, koju ta duša ima da izvrši, odabirajući od te karme onaj dio, koji je za napredak te duše najpovoljniji.

Skup uzrokâ, koji sačinjavaju karmu pojedinog čovjeka, određuju duljinu narednog života njegova,... podaju njegovu tijelu pripadne karakteriktike, sposobnosti i ograničenja,... dovode ga u kontakt s onim bićima, s kojima se on u prijašnjim svojim životima karmički povezao, (a koja su u isto doba inkarnirana na fizičkoj razini), okružujući ga rođacima, prijateljima, dotično neprijateljima,... određuju socialne prilike, u kojima će se čovjek roditi sa svim odnosnim dobrim i lošim stranama,... odabire duševnu energiju, koju će on dovesti do izražaja u tom životu, organizirajući na odgovarajući način svoj mozak i čitavi živčani sistem,... kombinira među osobom posljedice raznih događaja, uslijed čega nastaju sve radosti, boli, prilike i neprilike, koje će ga stizavati u tom životu.

Sve to je ta »zrela karma«, koju vješti astrolog može da ustanovi i opiše u obliku t. zv. horoskopa. U svemu tomu čovjek nema nikakve mogućnosti da bira, jer je sve već određeno n e j e g o v i m v l a s t i t i m i z b o r o m u prošlosti.

Kako iz svega toga razabiremo fizičko, astralno i mentalno tijelo, koje čovjek posjeduje u pojedinom životu, jesu direktan rezultat njegove prošlosti i ona predstavljaju najvažniji dio njegove zrele karme. Ona ograničuju njegovu dušu sa svijų strana i njegova prošlost diže se kao osuda protiv njega, određujući sva ona ograničenja, koja je on sâm sebi skovao.

Znajući sve to mudar će čovjek mirno i s veseljem primati sve posljedice svojih vlastitih prošlih djela, uviđajući, da im ne može izbjegnuti, ali će istodobno neumorno raditi na njihovu poboljšanju.

Ima još jedna vrst zrele karme, a to je karma neizbježivog djelovanja, koja je također veoma važna i ozbiljna. Svako djelo je konačni izražaj čitavog niza misli. Da se poslužimo primjerom iz kemije: Mi ćemo dobiti zasićenu otopinu misli, ako neprestano dodajemo misli iste vrsti, dok konačno jedan impuls ili vibracija iz vana ne će uzrokovati taloženje ukrućenih misli u formi djela. Ako mi neprestano mislimo na jednu stvar,... recimo na osvetu,... mi ćemo konačno doći do momenta zasićenosti, te će jedan neznatni impuls iz vana te misli dovesti do ukrućenja, koje će se kao djelo pokazati na fizičkoj razini. Tako nastaje zločin. Ili, mi možemo neprestano misliti kako bi drugima pomogli. Kad onda dođe mali impuls iz vana u formi prilike, te će se misli kristalizirati kao junačko i plemenito djelo. Pojedinac može da iz prošlih života donese sa sobom zrelu karmu ove vrsti, pa će onda i najmanja vibracija, koja će dirnuti u tako nagomilane misli, potaknuti ga na izvršenje djela, bez njegove volje i bez svijesti. Na taj način će se on sâm čuditi, kako li je mogao počiniti izvjesno djelo,... n. pr. kakav zločin ili kakvo uzvišeno djelo samozataje i požrtvovnosti. On će reći, »Ja sam to učinio bez razmišljanja«, a ne zna, da je on o tom mislio tako često, da je to djelo postalo neizbježivo. Kada čovjek u mislima mnogo puta odluči i privoli, da će izvesti neko djelo, on konačno tako fiksira svoju volju, da je poslije potrebna samo prilika, da se njegove misli pretvore u djelo. Tako dugo, dok on može da misli, tako dugo posjeduje on i slobodu izbora, jer on uvijek može, da protiv starih misli postavi nove suprotne, s kojima može one stare paralizirati i uništiti. Ali kada i najmanje pobuda dovodi do djela, onda više nema slobode izbora.

U tom evo leži rješenje starog problema o potrebi i slobodi volje. Čovjek, služeći se svojom slobodnom voljom, postepeno stvara potrebi za sebe, a između ova dva ekstrema leže sve kombinacije slobodne volje i potrebe, uslijed kojih nastaju sve one borbe u nama, za čiji uzrok mi ne znamo. Neprekinutim ponavljanjem namjernih djela, kojima ravna naša volja, stvaramo navike, što su za nas izvjesno ograničenje, uslijed čega onda dotično djelo izvodimo posve automatično. Ako onda uvidimo, da je ta navika zla, mi ju počimamo pobijati na taj način, da neprestano mislimo na suprotivnu stvar. Takve ustrajne misli protivne naravi konačno će, nakon mnogih neuspjeha, odvratiti struju naših misli u drugi smjer i mi ćemo opet postići našu staru slobodu, ako ne zapanemo u kakvu drugu naviku.

Na taj način stare misaone forme mogu da dugo traju, ograničujući naše mišljenje i prosuđivanje i ispoljujući se kao individualne i nacionalne predsude. Većina ljudi ne znaju, da ih takve misli sputavaju — i oni istraju u njima, nesvjesni svojega ropstva. Samo oni, kojima uspije, da spoznaju istinu o pravoj prirodi tih misli i tih predsuda, samo oni mogu postati potpuno slobodni.

Konstitucija našeg mozga i našeg živčanog sistema je jedna od najistaknutijih potreba života. I naš mozak i naš živčani sistem postali su takvi, kakovi su danas, našim prijašnjim mišljenjem,... oni nas sada sputavaju i mi se često tužimo radi toga,... no oni mogu biti popravljeni i usavršeni,... njihovo ograničenje može se ukloniti, ali samo lagano i postepeno,... naglo se to ne može postignuti.

Konačno ćemo navesti još jedan slučaj zrele karme: »Neprekinuto zlo mišljenje može oko čovjeka načiniti neku vrst oklopa od samih zlih navika, koje ga tako sapinju, da njegov život mora biti zao i opak. Njegova su zla djela, kako smo napred pokazali, — nužna posljedica njegove prošlosti. Takvo stanje može se protegnuti duž više fizičkih života, no, jer ni u jednom od njih nije bilo odgovarajuće prilike, nisu te zle posljedice mogle doći do izražaja. Međutim duša toga čovjeka je postepeno rasla i razvijala u sebi plemenita i dobra svojstva. Konačno u jednom životu pruži se prilika, da ono sakupljeno zlo iz prošlosti nađe mogućnost izražaja i usljed toga ta duša ne će moći da pokaže svoj kasniji napredak i razvitak. Kao što se u jajetu često nalazi posve razvijeno pile, no vanjski motrilac ne zapaža drugo, nego ljusku, koja ga okružuje, tako se i takova duša nalazi u ljuski zlih misli iz prošlosti i vanjski ljudi vide samo tu ljusku, a ne zapažaju dušu, koja se iza nje krije. Nakon nekog vremena, kada se ona zla karma posve iscrpila, dovoljan je obično posve neznatan događaj, — n. pr. riječ kojeg velikog i svetog čovjeka, ili kakva knjiga, ili predavanje, da se ona ljuska razbije i da iz nje izađe duša sa svojim pravim licem, oslobođena dugotrajnih okova. To su oni rijetki slučajevi naglih, ali trajnih »obraćenja« ili »čudesa božje milosti«, o kojima smo čuli govoriti, a koji su poznavaocu karme potpuno razumljivi, jer se potpuno slažu s tim velikim i nepromjenljivim zakonom.

2.) K a r m a z n a č a j a, za razliku od zrele karme, neprestano se može mijenjati. Moglo bi se reći, da se ona sastoji od raznih nagnuća, sad jačih, sad slabijih, već prama jakosti one misaone sile, koja ih je stvarala, a koja se neprestano može pojačati ili oslabiti novim strujama istosmjernih odnosno protusmjernih misli. Ako mi kod sebe nalazimo nagnuća, koja nam se ne sviđaju, mi ih možemo postepeno potpuno iskorijeniti. Mi kadkada ne možemo odoljeti kojoj napasti, jer smo svladani velikom snagom želje, ali što dulje se mi toj napasti odupiramo, — makar na koncu i podlegli, to bliže smo konačnoj potpunoj pobjedi. Pače i ovakvi neuspjesi vode nas konačnom uspjehu, jer svaki otpor iscrpljuje izvjesni dio energije, koja time postaje sve slabija i slabija.

3.) O k a r m i, k o j a s e i s t o m s t v a r a, bilo je napred već dovoljno rečeno.

Kolektivna karma. Promatramo li pojedine skupove ljudi s gledišta karme, to ćemo zamjetiti jedan novi faktor u igri karmičkih silâ kod svakog pojedinca. Poznato nam je, da, kad više silâ djeluje na jednu tačku, da se ona ne će kretati u smjeru nijedne od tih silâ, nego u smjeru njihove re-

zultante. Tako je i kolektivna ili grupna karma rezultanta sviju karmičkih silā onih individuuma, koji tu grupu sačinjavaju i ona upravlja sudbinom sviju njih zajedno. Neki »Ego«, vučen individualnom karmom, rodit će se u izvjesnoj obitelji i to zato, jer se u svojim prošlim životima raznim vezama i odnošajima povezao s drugim »Egima«, koji sačinjavaju tu obitelj. Ta obitelj naslijedila je od nekog daljnjeg rodaka veliki imetak, te je vrlo bogata. Jednog dana međutim, javi se pravi baštinik tog imetka, koga su svi smatrali mrtvim i otac te obitelji mora da sav imetak preda njemu, uslijed čega njegova obitelj padne u najveće siromaštvo. Naš »Ego« međutim ne mora imati karmičke veze s tim pravim baštinikom, nego ta veza može da veže samo oca i ostale članove te obitelji, uzrokujući za njih ovako stranu katastrofu. Ako naš »Ego« ima u svojoj individualnoj karmi kakvo zlo djelo, koje se može iscrpiti stradanjem, koje slijedi iz takve katastrofe, on će također imati da snosi sve njezine teške posljedice, makar da i nije karmički vezan s njezinim uzročnikom. Ako nije tako, to će on nekim »srećnim slučajem« izbjeći toj katastrofi, moguće na taj način, da će se neki plemeniti stranac zauzeti za njega, uzeti ga k sebi i potpuno se pobrinuti za njegov uzgoj i njegovu budućnost. Taj stranac će u tom slučaju sigurno biti neki njegov dužnik iz prijašnjih života, koji mu na taj način vraća ono dobro, koje je naš »Ego« njemu učinio.

Još jasnije pokazuje se djelovanje kolektivne karme u slučajevima, kao što su: željezničke nesreće, brodolomi, poplave, cikloni itd. Na jednom mjestu dogodi se željeznička nesreća, koju je uzrokovao ili vlakovođa, ili željeznički činovnik ili koji radnik, ili bilo koji drugi uzrok. Oni od putnikā, koji u svojoj karmi, — no to ne mora baš biti zrela karma, — imaju da za bilo koje prošlo djelo podnesu naglu i nasilnu smrt, bit će prisutni kod te nesreće, te će nastradati životom i time otplatiti svoj dug. Drugi pak, koji nemaju takvog duga, bit će pošteđeni i to na taj način, da će ili »srećno« proći kroz tu nesreću ili će »slučajno« zakasniti na taj vlak i time izbjegnuti toj nesreći.

Isto tako može pojedini čovjek uslijed djelovanja kolektivne karme zapasti u teška stradanja time, da će morati zajedno sa svojim narodom ići u rat. I u tom slučaju on će imati da otplati dugove iz svoje prošlosti, koji ne moraju nužno pripadati njegovoj zreloj karmi. Ni u jednom slučaju čovjek ne će trpjeti ono, što nije zaslužio, ali ako se baš pruži prilika da se otplati kakav stari dug, dobro je to učiniti, čim prije, jer time se za uvijek rješavamo naših prošlih obaveza.

»Gospodari Karme«, koje smo napred spomenuli, jesu one velike duhovne inteligencije, koje bilježe sve karmičke događaje i upravljaju kompliciranim djelovanjem karmičkog zakona. Zovu ih i Lipikama, a to su ona bića, kojima je poznata karma svakog pojedinog čovjeka i koja sveznajućom mudrošću odabiru i kombiniraju pojedine dijelove te karme i tako stvaraju plan za život pojedinog čovjeka. Oni davaju »ideju« za fizičko tijelo, koje će najbolje odgovarati potrebama dotične duše. Po toj ideji stvara jedan od tih Lipika eteričko tijelo, koje je zapravo matrica za fizičko tijelo. Ova uzvišena bića određuju rasu, zemlju, narodnost i roditelje, od kojih pojedina duša ima da primi fizičko tijelo, kao i prilike, u kojima će ona da živi. Fizička hereditarnost one obitelji, u kojoj se duša rodi, daje izvjesni tip i izvjesne spo-

sobnosti, dotično ograničenja, kao što su n. pr. hereditarne bolesti ili finoća živčanog sistema itd. Ako je pojedini Ego u prijašnjim životima razvio izvjesne osobine i u svojem mentalnom ili astralnom tijelu, za čiji izražaj je potrebno posebno građeno fizičko tijelo, to će on biti odveden do roditelja, čija fizička hereditarnost pruža mogućnost za izgradnju takvog tijela. Tako će se n. pr. Ego, koji je u prijašnjim životima razvio muzički talenat, roditi u muzikalnoj obitelji, gdje će naći onakvo fizičko tijelo, kao i životne prilike, koje će najbolje odgovarati njegovoj potrebi, da taj svoj talenat izrazi i dalje usavršuje. Drugi opet Ego, koji pripada veoma zlom tipu, rodit će se u zloj i pokvarenoj obitelji, gdje će dobiti onakvo fizičko tijelo, koje će najbolje odgovarati grubim i zlim impulzima njegova mentalnog i astralnog tijela. Treći opet Ego, koji je u prijašnjim svojim životima dopustio, da ga njegvo astralno tijelo vodi po niskim stazama i koji je bio odan pijančevanju, inkarnirat će se u obitelji pijanice, gdje će dobiti tijelo, koje će biti oslabljeno i otrovano alkoholom.

Na taj način Gospodari Karme upravljaju događajima u svijetu tako, da se nigdje ne povrijedi zakon Pravednsoti, a ipak da se postizava onaj veliki i uzvišeni cilj, kojemu oni služe. Pojedini Ego donosi sa sobom svoj karmički imetak, - to su njegove sposobnosti i slabosti, — i prama tomu dobiva odgovarajuće fizičko tijelo, da mu bude oruđem i sredstvom za njegov dalnji razvoj i napredak.

Iz svega toga razabiremo, da se duša mora tako dugo vraćati u fizički svijet, dok nije izjednačila sve svoje obaveze i otplatila sve svoje dugove i time iscrpila svoju individualnu karmu, ali, jer u svakom fizičkom životu misli i želje stvaraju novu karmu, to nam se posve prirodno nameće pitanje: — »Na koji se način može dokrajčiti ovo neprestano nastavljanje i obnavljanje karme i na koji način može duša postići svoje oslobođenje?«

S tim pitanjem o »dokrajčenju karme« ćemo se sada malo pozabaviti.

Pri tom moramo naročito misliti, da glavna značajka karme leži u tom, da ona v e ž e. Energija, koju duša šalje iz sebe u obliku misli ili želja, veže dušu uz izvjesne predmete i vuče ju prama mjestu, gdje se ona može sjediniti sa dotičnim predmetima. I zato, tako dugo, dok se duša svojim mislima ili željama vješa o bilo koji predmet, te će ju misli, odnosno želje vući onamo, gdje se taj predmet nalazi. Prama tomu, dobra nas karma veže isto tako, kao i zla, jer svaka želja, — ma kakva ona bila, — mora dušu vući onamo, gdje se ta želja može ispuniti.

Svako djelo biva potaknuto željom. Nijedno djelo ne nastaje radi samog djela, nego zato, da se njime nešto postigne, dakle radi rezultata ili kako se često kaže: zato, da se uživaju njegovi plodovi. Ljudi rade, ali ne zato, jer im je stalo do toga, da kopaju ili grade ili siju, nego zato, jer žele da postignu plodove kopanja, građenja, odnosno sijanja, bilo to u obliku novca ili stvari. Branitelj drži obrambeni govor, ali ne zato, jer mu je stalo do toga da iznosi suhe pojedinosti izvjesnog slučaja, nego zato, jer mu je stalo do novaca, slave i ugleda. Kudgod pogledamo, vidimo ljude kako rade i muče se za nešto, a pobudu za rad daje im plod, koji se oni nadaju svojim radom postignuti, a ne sám rad i napor. Želja za plodovima rada potiče ih na rad, a uživanje tih plodova je nagrada za rad.

Odatle razabiremo, da je želja onaj elemenat karma, koji veže. Ako dakle duša ne želi više ništa na ovom svijetu, dakle ništa ni na zemlji, ni na nebu, onda ju više ništa ne veže uz kolo reikarnacije, koje se kreće kroz tri razine ovoga svijeta.

Samo djelo nema snagu da veže dušu, jer čim je ono izvedeno, ono je palo u prošlost. Naprotiv uvijek nova želja za uživanjem plodova potiče dušu na nova djela i time se lanac karme neprestano produžuje.

Mi međutim ne smijemo žaliti kad vidimo, kako ljudi neprestano rade, tjerani bičem svojih želja, jer samo radom mogu oni steći ono iskustvo, koje je potrebno za napredak i za konačno oslobođenje. Promatrajte jednom divljaka, kako lijeno drijema u travi,... ali kad se pojavi glad, onda ga želja za hranom goni na rad, a time je on primoran, da se vježba u spretnosti, strpljivosti i ustrajnosti. Na taj način on razvija svoje duševne sposobnosti, a kad je utišao glad, on opet postaje sličan životinji, što drijema. Da nema ove želje, koja ga goni na rad, on se ne bi nikada mogao uzdignuti iznad nivoa životinje. Na sličan način su želje doprinosile čitavom razvitku čovječjem i dok se čovjek ne približi božanstvu, dotle njemu treba željâ, koje ga potiču na rad, a što se čovjek u svom razvitku više uzdiže, to čišće i nesebičnije postaju njegove želje. Međutim i te ga želje vežu i sile na nove živote, pa ako želi, da se potpuno oslobodi, on mora da uništi sve, pa i najčišće i najnesebičnije želje.

Kada se u čovjeku počima buditi čežnja za oslobođenjem, onda ga se upućuje, da se vježba u »odricanju plodova svojih djelâ«, t. j. on ima da postepeno iščupa iz svog srca želju za posjedom bilo kakve stvari. U tu svrhu on se u početku dobrovoljno i namjerno odriče izvjesnog predmeta i tako se priučava, da bude zadovoljan i bez njega. Nakon nekog vremena on više ne opaža, da bi mu taj predmet trebao i želja za njim po malo iščezava iz njegova srca. Na tom stepenu napretka on mora osobito paziti na to, da ne zanemari nijedne svoje dužnosti, jer on mora ispunjavati svoje dužnosti s najvećom pomnjom a pri tom ostati posve indiferentan prama plodovima i rezultatima svojeg djelovanja. Kad se u tom smjeru dovine do savršenstva tako, da ga više nijedan predmet niti ne privlači, niti ne odbija, onda on prestaje da stvara novu karmu. Budući da više ne teži ni za jednom stvari ni na zemlji,ni na nebu, to je njegova duša slobodna, jer nije ni o što vezana, niti ju želja bilo kuda vuče.

Tako prestaje dalnje stvaranje individualne karme. Ali time još nije sve svršeno, jer duša, ako se hoće potpuno osloboditi, mora ne samo da prestane stvarati novu karmu, nego se mora i riješiti starih okova i veza i to ili tako, da ih strpljivo nosi, dok se same ne raskinu ili da ih svjesno i namjerno sâma raskine. Za ovo svjesno kidanje okova potrebno je z n a n j e i to znanje, koje čovjeku omogućuje da gleda u prošlost i da vidi uzroke, koje je on onda stavio u djelovanje, a čije se posljedice imaju još odigrati u njegovu životu. Zamislimo sada, da osoba, koja može tako da gleda u svoje prošle živote, vidi ondje izvjesne uzroke, čije će ga posljedice stići tek u budućnosti. Uzmimo n. pr., da su ti uzroci bile misli pune mržnje, izazvane nekom nepravdom ili uvredom, nanešenom tom licu, koje bi u svojem normalnom djelovanju imale krivcu donijeti stradanje slijedeće godine. Ovo lice budući da posjeduje znanje o djelovanju uzrokâ, može da stavi u djelovanje

nove uzroke, kojima će praralizirati djelovanje onih prvih; ... u ovom slučaju ona može da intenzivnim i ustrajnim mislima punim ljubavi i dobrodušnosti iscrpi i paralizira one misli, pune mržnje i da tako spriječi one događaje, koji bi morali nastupiti kao njihova prirodna posljedica, a koji bi opet sa svoje strane bili izvorom i uzrokom daljnjih karmičkih konflikta i katastrofa. Odatle razabiremo, da je moguće neutralizirati sile, koje dolaze iz prošlosti i to tako, da se njima nasuprot stavljaju jednako jake suprotne sile. Na taj način može čovjek spomoću znanja spaliti svoju karmu.

Na isto takav način može čovjek, koji posjeduje takvo znanje, izravnati i sve druge vrsti svoje individualne karme, napose pak one, gdje je na njegovoj strani dug, koji on ima da vrati. I u tom slučaju ovo će mu znanje omogućiti, da spozna svoje dugove i obaveze, da pronađe osobe, kojima en nešto duguje, bez obzira na kojoj razini se one nalazile, i da po mogućnosti razumnim uslugama i dobrim djelima izjednači svoje dugove. Na taj se način on može riješiti postepeno svih svojih okova i veza, koje bi ga inače sprečavale na putu do oslobođenja i silile na daljnje reinkarnacije.

No i oni ljudi, koje još ne posjeduju to znanje, da mogu gledati u svoje prošle živote, mogu ipak da izjednače veliki dio svojih dugova i obaveza koje su počinili u sadašnjem životu. One mogu da se sjete svega, što su u tom životu učinili komu zla ili neprava i da to isprave služenjem i mislima, punim ljubavi i oproštenja. Na taj će način oni smanjiti svoje karmičke obaveze i približiti se znatno danu oslobođenja.

STO JE BRATSTVO?

Naučio sam, da je Bratstvo život, kojim moramo živjeti, a nipošto naziranje, kojemu se vjeruje.

Brastvo je činjenica, a ne nauka.
Bratstvo je aktivno, a ne pasivno.
Bratstvo je Služenje Bližnjemu, a ne služenje sebi.

Bratstvo uključuje jake i slabe.
Bratstvo uključuje lude i mudre.
Bratstvo uključuje grješnike i svete.

Bratstvo je ovdje i svugdje.
Bratstvo je sada i uvjeke.
Bratstvo je Sve i njegov dio.

Bratstvo zagrljuje blize i daleke.
Bratstvo zagrljuje nebesa i pakao.
Bratstvo zagrljuje sve živo i pomrlo.

Bratstvo je međunarodno, a ne narodno.
Bratstvo je univerzalno, a ne lokalno.
Bratstvo je spiritualno, a ne fizičko.

B r a t s t v o iziskuje znanje, a ne praznovjerje.
B r a t s t v o iziskuje spretnost, a ne nespretnost.
B r a t s t v o iziskuje mudrost, a ne bezazlenost.

B r a t s t v o treba ženu, kao i muža.
B r a t s t v o treba majstora, kao i djetića.
B r a t s t v o treba mamuta kao i mikrobe.

B r a t s t v o je radost, nipošto tuga.
B r a t s t v o je pravda, nipošto nepravda.
B r a t s t v o je budno, nipošto spava.

B r a t s t v o je toleranca, ali nije neutralitet.
B r a t s t v o je jedinstvo, ali nije jednakost.
B r a t s t v o je prijateljstvo, ali nije kumirstvo.

B r a t s t v o je svemoćno, svudašnje, sveznajuće.
B r a t s t v o je ljubav za s v e, jer ljubav je.
B r a t s t v o je ideal, dajte da ga ostvarimo.

Imajte dakle vi prijatelji moji, tamo u svijetu, uvijek na pameti, da kada, i gdje sretnete ma koga pod kojim likom bio: »On je moj brat!«

I tako neka bude, kao što reče Tiny Tim: »Neka Bog blagoslovi svakog od nas!« **Peter Freeman.**

Cardif, Wales.

D R U Š T V E N E V I J E S T I

Obavijest I.

Umoljavamo najuljudnije braću izvan Zagreba, koja vode Krug, Centar ili Aktivitet, da nam šalju izvještaj za svako tromjesečje n a v r i j e m e; to se tiče i povjerenika I. C. L. i to:

za 1. (septemb. oktob. i novemb.) izmedju 1. i 8. decembra
za 2. (decemb. januar i febr.) izmedju 1. i 8. marta
za 3. (mart, april i maj) izmedju 1. i 8. juna
za 4. (juni, juli i august) izmedju 1. i 8. septembra.

Zagrebačka braća počimlju od oktobra (mjesto od septembra).

Nadalje umoljavamo, **da nam se na svaki list bez iznimke odgovara, da se veza tako podržava, a ne »kida«**, makar samo sa nekoliko riječi, jer T. D. imade zadaću da gradi, a ne da razara, — te da se priloži — po mogućnosti — marka za odgovor, što neki članovi već i rade, jer su naši izdaci golemi, dok to pojedinac i ne osjeća.

Teozofski praznici započeli su 1. aprila te traju do 1. oktobra. Ovo se vrijeme poglavito upotrebljava za razne **posjete** braći i za **propagandu**, da se onda početkom zimske sezone može opet raditi što većim poletom!

Naše se društvo sastaje usprkos praznicima svakog ponedjeljka u tajništvu u 19 sati i nema predavanja, — osim prigodnih, već »Pitanja i Odgovori sa Diskusijom«, što se pokazalo potrebnim.

Budući da članovi, koji ne mogu dolaziti u to doba, sastajati ćemo se počevši od 1. jula i utorkom od 20 sati do 21 sat 30 min. Na ove sastanke mogu dolaziti i interesrenti.

Upozoruju se svi članovi, da izvole uplatiti zaostalu članarinu najkasnije do 8. sepmtebra, jer se moraju blagajničke knjige zaključiti za Glavnu Skupštinu, datum koje će se oglasiti u narednom broju. Tko treba ček, neka se obrati na tajnika. Tajnik daje i informfacije interesentima o Teozofiji i o društvu, svaki dan od 15—16 sati u tajništvu, Gundulićeva 45a, I. lijevo, počevši od 1. VII. 1928. Tajnik J. T. D.

Potpredsjednikovo četvrtgodišnje pismo

Naša je pedeset i druga skupština vrlo uspjela. Jubilejska je skupština okupila tri tisuće članova T. D. i Zvijezde, ova ih je skupština, što smo je upravo zaključili, sabrala dvije tisuće i četiri stotine. Budući da su mnogi od njih došli nedjelju dana prije skupštine i ostali toliko poslije. Adyar je bio središtem Teozofskoga života i misli duž gotovo tri sedmice. Vrijeme je bilo upravo onakovo, kako ga se željelo. Osim nekoliko prolaznih kolibica za stanovanje Evropejcima vrlo je mala razlika bila u području z nastanjivanje za skupštinu u god. 1927. prema onom, što ga je obasizalo nastanjivanje za Jubilejskoga Zbora. Kao i onda i ovaj su puta odbori za Skupštinu pokazali, da su vrlo vješti organizovanju.

Ove su godine održavali predavanja: Predsjednik, Dr. A. Besant, Biskup Leadbeater, gđa. Rukmini Arundale i ja, a na dan Zvijezde g. Krishnamurti. Predavanja su se vršila pod Banjanskim drvetom te smo upotrebljavali i megafon. Prva tri dana baš nije bio osobit, ali poslijednja je dva nakon popravka radio odlično kao i pred dvije godine. Nije potrebno ni napominjati, da ovi nisu tako sjajni kao oni u Ommenu, koji ne iskrivljuju glas, a za primanje su vrlo osjetljivi.

Na večer 28. decembra, na dan Zvijezde., vršio se novi pokušaj, koji u načinu izlaganja kida sa starim metodama. Te je večeri namjesto predavanja, koje bi održavalo jedno lice, bio u neku ruku Platonski dijalog. Devetero nas sjelo je u polumjesec oko stola, na kojem se nalazio megafon. G. Krishnamurti bio je u sredini, a ostali su se poredali s jedne strane oko njega. Na to je započeo razgovor, svaki je od govornika ispričao tačno, kako on misli o odredenim životnim pitanjima, koja nas sve okupljaju. Zvali smo to »symposium« a onih dvije tisuće i četiri stotine, koji su slušali, našli su to vrlo zgodnim i zanimljivim te ne samo kao novost, već i da odgovara ispravnom gledištu. Ja sam preporučio ovaj način izlaganja. Nije potrebno naglasiti, da se mora pomno pripraviti prije toga sve, da ne bude konfuzije, kad dijalog teče. Mi smo pripravili stvar ovako:« sastali smo se izjutra i sasvim prirodno započeli raspravljanje svom živahnosti svojom, kako to obično biva, kad se sastajemo, da diskutujemo. Razlika je bila jedino ta, što se tu nalazio stenograf

koji je bilježio našu diskusiju. Primjedbe svakog pojedinog se prepisalo strojem tako, da smo ih poimno pregledali i ispravili sve, što smo zamjetili, kao nedostatno, u biti nismo mijenjali svojih izjava, što smo ih tim povodom dali u pomenutom času. Zatim smo svaki ponovili svoju ulogu i konačno smo na dan simpozija na večer ponavljali javno, nastojeći da budemo onako prirodni, kako smo to bili prve večeri, premda je trebalo sada čitati svoju ulogu u megafon. Prednost za publiku tom prilikom bila je ta što su namjesto jednoga govornika slušali njih više. Osim toga razgovor nije vrludao, već se prema određenoj svrsi sa izvjesnoga gledišta upravljao naročitom cilju. Prirodno je, da je u simpoziju mnoga naša isticanja preuzeo g. Krishnamurti, upleo se i i znio svoje mišljenje i razložio gledište, kad se učinilo, da nismo pravo shvatili značenje. Red Zvijezde će kasnije izdati ovaj dijalog.

Naše je zborno pjevanje također uspjelo. Večerom je pod Banjanskim drvetom naših 2.400 delegata i njihovih prijatelja pjevalo indijske i evropske pjesme. Svaki je dobio primjerak pjesama. Najprije je pjevao maleni zbor u megafon po jednu pjesmu ili nekoliko stihova; a onda stih za stihom, a ostali su im se pridružili, dok konačno nisu svi zapjevali zajedno i jednoglasno. To je bio najkrasniji čas, a polovicu toga možemo da pripišemo osjećaju bratstva i sreće, što ga je odavala skupština.

Naši će se glavni radenici opet razbježati na sve strane svijeta. Predsjednik i gđa. D. Jinarajadasa putuje za Ojai, ali se još ne zna dan njihova odlaska. Ja odlazim sa onima, koji polaze sa Biskup Leadbeater-om, za Australiju, zatim za Ojai, a odatle izgleda, da ću posjetiti Meksico, Kosta Riku, Kubu, Porto Riko i južno-američke sekcije. G. Krishnamurti odlazi za mjesec dana sa g. J. Prasadom za Ojai via Evropa. Biskup Arundale i gđa Arundale radit će ove godine u Indiji, budući, da je on izabran Generalnim Sekretarom za Indijsku Sekciju.

17. januara 1928.

C. Jinarajadasa.

Tajnički izvještaj za vrijeme od 1. I. do 31. III. 1928.

1. Članovi.

13 članova je pristupilo; 1 član, sestra gospodja Antoineta de Perko iz Čakovca preselila se je na astralnu razinu, gdje će nam i dalje pomagati, povezujući nas sa višim svjetovima. Ta sestra bila je vanredno revan član; osobito je mnogo i uspješno radila na polju Zaštite Životinja. Zatim smo brisali 11 članova, koji nisu pokazali nikakav interes ni za uzvišeni ideal teozofski, ni za T. D., a k tomu i nisu izvršavali svoje članske dužnosti.

2. Gosti naši.

U ova 3 mj. posjetila su nas 2 gosta iz inozemstva: brat g. dr. Capt C. St. Price, liječnik i svećenik iz Londona, i brata g. Akos de Rathonyi iz Budapest-e.

Preč. g. dr. Price celebrirao je 8 misa, uz asistenciju gosp. Rathonyia, koji je djakon, te jednu Ceremoniju Ozdravljivanja.

Osim toga održao je g. dr. Price jedno predavanje u Ezoterijskoj ili Unutrašnjoj Školi, te 3 interna predavanja u Krugu »Sklad« u Zagrebu, te jedno interno u Krugu »Jedinstvo« u Karlovcu; 1 u Unutrašnjoj Školi u Čakovcu i 1 u Krugu »Sloga« i jedno u Krugu Zvijezda, a u Beogradu 1 interno u Krugu »Istok« zajedno sa Krugom ruskih emigranata »Jaroslav Mudri«.

Osim toga imali smo naših domaćih gostiju iz Brdovca, Čakovca, Karlovca, Križevaca i Vočina.

3. Sastanci.

U koliko su nam stigli izvještaji iz pojedinih mjesta — a nisu iz svih — bilo u Jugoslaviji u našem društvu 127 sastanaka, i to 40 u E. S., a 87 u Krugovima i Aktivitetima.

Zagreb			
	1. E. S.	38	
	2. Krug Sklad	17	
	3. Krug Istina	18	
	4. Krug Surya	8	
	5. Aktivitet:« Zvijezda	8	
	6. Aktivitet: Krug Vitezova . . . . . . i 3 Ceremonije Hljeba i Soli.	6	
	7. Aktivititet: Grupa za Umjetnost i Umjetnički Obrt saradjivala je kod svih sastanaka dekoracijom, a kod 24 glazbom.		
	8. Aktivitet: Teozofska svjetska Univerza	4	95
Karlovac			
	1. E. S. (nema izvještaja)	1	
	2. Krug Jedinstvo	3	
	3. Grupa za U. i Umjet. O. saradjivala je uvijek dekoracijom, a glazbom kod 16. sastanka.		
	4. Krug Vitezova . . . . sa 3 Cerem. Hljeba i Soli	3	
	5. Legija Karme i Reinkarnacije . . .	2	9
Čakovec			
	1. E. S.	1	
	2. Krug Sloga	9	
	3. Zvijezda	1	
	4. Grupa Trezvenjaka	5	16
	5. Krug Vitezova (ostatak) . . . . . . sa Cerem. Hljeba. Soli sa dr. Price g. Ráthonyi i gdjom. Mayerhoffer.	1	1
Brdovec.			
	Centar	6	6
		127	127

4. Predavanja.

Bila su 5 javna predavanja, i to u:

Zagrebu	2	
Čakovcu	2	
Karlovcu	1	5
	5	5

Internih predavanja bilo je 72:

Zagreb.			
	1. E. S.	26	
	2. Krug Sklad	15	
	3. Krug Istina	8	
	4. Zvijezdi	4	
	5. Teoz. Svjetska Univerza	4	
	6. Zaštita Životinja	1	58
Karlovac.			
	1. E. S.	1	
	2. Krug Jedinstvo	2	3
Čakovec.			
	1. E. S.	1	1
	2. Krugu Sloga	8	
	3. Krugu Zvijezdi	1	10
Križevcima.			
	Centar	1	1
Beograd (nema izvještaja).			
Brdovec (nije bilo predavanja).			
Varaždin (nema izvještaja).			
		72	72

Bila su ova predavanja:

Javna:

Zagreb: 1. Teozofija i Znanost. Dipl. Ing. B. Prikril. 2. Teozofija i Znanost. Milan Marjanović.

Čakovec: 3. Uvod u Teozofiju. Prof. Djuro Robotić. 4. Teozofija i Teoz. Društvo. Djuro Robotić.

Karlovac: 5. Krishnamurti, Novi Mesija. Milan Marjanović.

Interna:

Zagreb: 1. E. S. predavanje.

Krug Sklad.: 2. Crkvene Ceremonije i njihovo Značenje 3. Put do Majstora. 4. Primijenjena Teozofija.

Karlovac: Krug Jedinstvo: 5. Teozofija i njezino Značenje.

Čakovec: 6. E. S. Predavanje.

Krug Sloga: 7. Put do Majstora.

Zvijezda: 8. Krishnaji (čitaj Krišnadži) i Praktična Teozofija.

Sva predavanja održao je g. dr. Price.

Zagreb: 20. E. S. predavanja.

Krug Sklad: 21. Teoz. Svjetska Univerza. 22. Teoz. Red. Služenja. 23. Kozmogonija I. Uvod. 24. Kozmogonija II. Okultna. Kozmogonija u vezi sa naukom i simbolima. 25. Adyarski Dan. 26. Kozmogonija III. 1., 2. i 3. Stvaranje. 27. Kozmogonija IV-Kozmičke Generacije. 28. Kozmogonija V. Teozofski Znak.

Sva predavanja održala je gdja. Jelisava Vavra.

Zagreb 5. E. S. predavanja.

Krug Sklad: 6. Unutrašnja Vlada Svijeta ili Okultna Hierarhija.

Krug Istina: 7. Teozofija. 8. Reinkarnacija. 9. Život iza Smrti. 10. Majstori Mudrosti. 11. Astralna ili duševna razina. 12. Tri Razine, tri tijela. 13. Teozofija: Religija-Filozofija-Znanost. 14. Karma.

Karlovac: 15. E. S. predavanje. 16. Teozofski Mentalitet i Teoz. Svijest.

Sva ova predavanja održala je gdja Valerija Mayerhoffer.

Zagreb: 1. Krug Istina: 1. Obična i Viša Svijest. Major Stjepan Zimmermann.

Zagreb: Zaštita Životinja. 1. Rad Ljubavi. Gdja. Lina Rački.

Čakovec: Krug Sloga: 1. Problemi Današnjice. 2. Uvod u Teozofiju. 3. Teozofija kao Znanost.

Sva predavanja održao je g. prof. Djuro Robotić.

Čakovec: 1. Smrt i Život poslije Smrti. 2. Moć Misli. 3. Ostvarivanje Bratstva. 4. Okultna Hierarhija.

Sva predavanja održao je g. Milan Reiching.

5. Osnuci.

1928. Januar: Internacijonalna Korespondentna Liga: a) Sinji Vrh p. Vinica pri Černomlju, Slovenija, gdjica Antonija Škerle. b) Vinica pri Černomlju, Slovenija, gdja. Izabela Persetić. c) Donja Stubica, gdjica Mira Svoboda.

1928. Februar: Križevci — Centar, gdja Henica Heruc. e) Križevci: Intrn. Koresp. Liga: gdjica. Ivica, Barlović. f) Sarajevo: g. Marko Delić. g) Ljubljana: g. Albin Smole. h) Gospić: gdja Marica Serdar. i) Križevci: grupa za Umjetnost i Umjetn. Obrt. gdja. Anka Maštrović.

6. Rekonstrukcija.

1928. Mart: Grupa Mladih Teozofa, Zagreb, rekonstruirana je iza kako je 2 godine bila »dormant«. Tajnik g. Božidar Rašić.

Tajnički izvještaj za razdoblje od 1. IV. do 30 VI. 1928.

1. Članovi.

U ova 3 mjeseca primili smo 7 članova; 1 se preselio u Wien; izostala su 3, a 5 ih je brisano, radi nemara.

Imamo članova u 34 mjesta. Izostala su 3 člana, a brisano je 5 čanova zbog nemara.

U ovo vrijeme posjetila su nas braća iz Čakovca, Križevaca i Brdovca.

II. Sastanci.

Sastanaka bilo je internih 116:

a) Zagreb:

1. Ezoterijska Škola	15	
2. Krug Sklad.	14	
3. Krug Istina	22	
4. Krug Blavatsky	3	
5. Krug Surya	6	
6. Red Zvijezde	7	
7. Svjetska Univerza	1	
8. Zaštita Životinja	1	
9. Red Služenja	1	
10. Grupa za Umjetnost i Umjet. obrt Sudjelovala je dekoracijom i glazbom kod sastanaka	70	70

b) Karlovac:

1. Ezoterijska Škola	12	
2. Krug Jedinstvo	4	
3. Krug Vitezova	3	
4. Legija za Karmu i Reinkarnaciju	4	
5. Grupa za Umjetnost i Umjet. obrt sudjelovala je dekoracijom i glazbom kod sastanak	23	23

c) Čakovec:

1. E. S.		
2. Krug Sloga	9	
3. Zvijezda	3	
4. Zaštita Životinja	1	
5. Liga Karma i Reinkarmacija	1	
6. Krug Vitezova		
7. Grupa Trezvenjaka	5	
	19	19
d) Brdovac: Centar imao je sastanaka	7	7
e) Beograd: nema izvještaja		
f) Križevci: imao je sastanaka	3	3
g) Varaždin: nema izvještaja		
Ukupno	122	122

III. Predavanja.

Internih predavanja bilo je 36:

a) Zagreb: E. S. 9 predavanja.

Krug Sklad: 10. Simbol Uskrsnuća. 11. Simbol Lotusa. 12. Dan Radosti (18. V. 13. O Svjetskoj Univerzi. 14. Dolazak Svjetskog Učitelja i Njegova Nazočnost danas i prigodom Jubilejskoga Zbora.

Sva predavanja održala je gdja. Jelisava Vavra.

E. S. 6 predavanja

Krug Istina: 7 Općenito o Teozofiji. 8. Reinkarnacija.

Sva predavanja održala je gdja. Valerija Mayerhoffer.

b) Karlovac: Krug Jedinstvo: 1. Darma. g. M. Marjanović, 2. Istraživanja u Indiji. g. M. Šoštarić, 3. Život Teozofa, gdja Evelina Varlandy. 4. Zaštita Životinja uopće a napose za Teozofe, gda Lina Rački. 5. Naša Tjelesa u budnom stanju i u snu, g. Milan Deutscher.

c) Čakovec: Krug Sloga: 1. O višim Svjetovima I. 2. O višim Svjetovima II. Djuro Robotić. 3. O Majstorima. 4. Bratstvo Anđela i Ljudi. Milan Reiching. 5. Dobro i zlo. 6. O Teozofiji. Grofica Konosević-Tolstoj.

d) Križevci: Centar: 1. Značenje Teozofije za Religiju i Znanost I. 2. O Životu Krishnaji-a. 3. Značenje Teozofije II. Henica Heruc. Kod te prilike deklamovala je g. Ivica Barlović 3 pjesme Krishnajieve.

IV. Osnuci.

a) Osnovala se I. C. L. (Internacijonalna Korespondentna Liga) u: Šibenik, Ruma, Sisak. Novska, Virje, Subotica, Skrad, Staro Čiče, Zaprešić, Sombor, Jastrebarsko, Vočin, Split.

b) Juni 1928. osnovan je Centar u Vinici pri Černomlju, Slovenija, vodi: gdjica Izabela Persetić.

Nadajmo se, da će nam se rad do godine proširiti mnogo više.

Sjetite se, braćo, da Vam je svima dužnost da nadjete novoga člana do 1. oktobra! **V. M.**

Deveti Kongres Evropske Federacije Teozofskog Društva

održaje se od 28.—31. jula o. g.

Palais des beaux Arts Bruxelles 1928.

PROGRAM:

28. jula u 11 sati: Sjednica Odbora Federacije. — U 14 sati: Udruženje Teozofskoga Univerziteta Svijeta (51 rue de Commerce. — U 16 sati: Sa Zidarstvo (Ko-Masonstvo). — U 20 sati: Primanje. Iza toga zakuska. Koncerat.

29. jula u 9 sati: E. S. Općeniti. — U 10 sati: L. K. C. Služba. U 11½ sati Skupština Belgijskoga Teozofs. Društva. Sa muzičkim uvodom. U 15 sati: Nastavak. — U 20 sati: Dr. A. Besant otvara Kongres.

30. jula u 9 sati: Odbor Federacije. — U 10 sati E. S. stepeni. — U 11 sati: Predavanje (Predsjednik) sa muzikom kao uvod. — U 15 sati: Pitanja i odgovori. — U 17 sati: Predavanje (Dr. J. I. Wedgwood) sa muzikom. — U 20 sati: Izlet u Malines (znameniti zvonovi).

31. jula: U 9 sati: Savjet Federacije. — U 11 sati: Predavanje (Dr. J. J. v. d. Leeuw) muzički uvod. — U 15 sati: Pitanja i odgovori (vode Mladi Teozofi.) — U 18 sati: Predsjednik Dr. A. B. zaključuje Kongres Federacije. — U 20 sati: Javno predavanje (Predsjednik) sa muzičkim uvodom.

zatim 1. i 2. augusta održaje se

Drugi Kongres Međ. Teozofskog Reda Služenja

u Bruselju 1. i 2. augusta 1928.

1. Augusta. U 9 sati: Sastanak Glavne Braće. — U 10 sati: Otvaranje, govor Dr. A. Besant. — U 11 sati: Medjunarodni položaj Reda — Capt. Maxe Wardal. — U 14 sati: Izlet u šumu kraj Bruxelles-a. Izvještaj Glavne Braće o radu u svojim zemljama.

2. Augusta. U 9 sati: Sastanak Glavne Braće. — U 10 sati: O odzdravljivanju, govori Geoffrey Hodson. — U 11 sati: Krug Vitezova, Pitanja i odgovori. — U 13 saji: Zaštita životinja, Mr. Spurrier & Mr. Logan. — U 4 sata: Umjetnost i umjetnički obrt, Dr. Cousius. — U 5 sati: Zaključak Kongresa. — U 8.30 sati: Javno predavanje, Prof. Marcault.

Za vrijeme kongresa Teozofskog Reda Služenja bit će dva izleta.

1. U Malines (Koncert zvonova) 30. jula 1928. Cijene za vožnju autom Frs 25.— po licu. Željeznicom Frs. 15.50 II. razred, 9.50 III. razred.

2. U Tervuereu (šetnja po »Šumi Čuvara« i posjet kolonijalnoga Muzeja). Cijene za vožnju autom Frs. 25.— po licu. Željeznicom Frs 11.50 II. razred, Frs. 6.50 III. razred.

Neka i to označi na prijavi za kongres svaki, tko želi prisustvovati ovim izletima.

Izložba dječjih slikarija

bit će otvorena za vrijeme kongresa Teozofskog Društva i Međunarodnog Reda Služenja

od 28. jula do 1. augusta 1928.

Zamoljavaju se svi, koji žele, da im se radovi izlože, da ih pošalju na adresu:

Mme O. Kovalevsky, 85 rue Lesbroussart, Bruxelles - Ilelles

Nakon izložbe se izlošci vraćaju izlagačima.

Za vrijeme kongresa Federacije Teozofskog Društva održat će se 31. jula 1928. Javni Zbor Mladih Teozofista, na koji se pozivlju svi mladi ljudi čitavoga svijeta.

Tko želi doći u vezu sa pomenutim Medjunarodnim Odborom, što ga je za Otočje Velike Britanije osnovao Mr. Hugh Noall, neka se obrati na adresu:

International Committee of the Joung Theosophists Federation Jouth House, 250, Camden Rd London N. W. 1.

Teozofsko Društvo.

Predsjednik: Dr. Annie Besant. *Potpredsjednik:* C. Jinarajadasa.
Tajnik: J. R. Aria. *Blagajnik:* A. Schwarz.

Predsjednikov mjesečnik: The Theosophist.

Sekcija.	Glavni sekretar.
1. *Sjeverna Amerika:*	Mr. L. W. Rogers-Wheaton, Illinois, U. S. A.
2. *Engleska:*	Eduard L. Gardner Es.-23, Bedford Sq. London W. C. 1.
3. *Indija:*	Rai Iqbal N. Gurtu — T. S., Benares City U. P.
4. *Australija:*	Rt. Rev. g. S. Arundale — 29 Bligh Street, Sydney, N. S. W.
5. *Švedska:*	H. Hugo Fahlerantz — Ostermalmsgatan 75, Stockholm
6. *Nova Zelandija:*	William Crawford Esq. — 371 Queen Street, Auckland.
7. *Nizozemska:*	Mevr. C. Ramondt-Hirschmann - Amsteldijk 76, Amsterdam.
8. *Francuska:*	Monsieur Charles Black — 4 Square Rapp, Paris VII.
9. *Italija:*	Colonello Olviero Boggiani — 8 Corso, Fiume, Torino VII.
10. *Njemačka:*	Axel von Fielitz-Coniar — Resedauweg 21 Hamburg.
11. *Kuba*	Senor Edelmiro Felix — Apartado 365, Havana.
12. *Madžarska*	Mrs. E. de Rathonyi, VI. Delibad u. 20, Budapest I.
13. *Finska*	Dr John Sonk — Hausakoulukatu 8, Helsingfors.
14. *Rusija**	Madame A. Kamensky — 5 Pl. Claparède, Geneva.
15. *Češkoslovačka*	Josef Skuta — Kuncicky 290, Mor., Ostrava.
16. *Južna Afrika:*	C. E. Gyde Esq., P. O. Box 47, Pretorija.
17. *Škotska:*	N. A. Ellingsen Esq. — 28 Great King Street, Edinburg.
18. *Švajcarska:*	Prof. G. Méautis-Serrières, Neuchatel.
19. *Belgija:*	Monsieur Gaston Polak — 45 Rue de Loxum, Bruxelles.
20. *Holand. Ist. Indija:*	Heer J. Kruisheer — Blavatsky park, Weltevreden, Java.
21. *Burma:*	U. Saw Hla Pru Esq. — 102, 49 th Street, East Rangoon
22. *Austrija:*	Herr John Cordes — Theresianumgasse 12, Wien IV.
23. *Norveška:*	Fru Agnes Martens Sparre — Gabelsgatan 41, Oslo.
24. *Egipat:*	J. H. Perez Esq. P. P. Box 240 — Cairo.
25. *Danska*	Herr Chr. Svendsen — Hauchsvej 20, Copenhagen.
26. *Irska:*	T. Kennedy Esq. — 16 South Frederic Street, Dublin.
27. *Mexiko:*	Augustin Servin — P. O. Box 8014, Mexico Cyty.
28. *Canada:*	A. E. S. Smythe Esq. Toronto 12.26 W. Glen Grove Av.
29. *Argentina:*	Dr. Arturo Montesano — Aguerro 1889, Buenos Aires,
30. *Čile:*	Armando Hamel — Casilla de Correo 588 Valparaiso.
31. *Brazilija:*	Juvenal Mesquita - R. Conde Bom-fin, 800, Riode Janeiro.
32. *Bugarska:*	Monsieur Sophrony Nickoff — 84 Tzar Simeon, Sofia.
33. *Islandija*	Herr Jakob Kristinsson — Ingolsstr. 22, Reykjavik.
34. *Španija*	Dr Manuel de Brioude, Apartado 282, Sevilla, Španija
35. *Portugal*	A. R. Silva Junior — Av. Almir Hute Reis Lisbon.
36. *Wales:*	Conn. Peter Freeman — 8 Rectory Road, Penarth.
37. *Poljska:*	Mlle Wanda Dynowska — Krolewska 25, Warszawa.
38. *Urugvaj:*	Francisco Diaz Falp — Casilla Correo 595, Montevideo.
39. *Porto Riko:*	Francisco Vincenty — Box 85, San Juan, Porto Rico.
40. *Roumania:*	Mme. Hélène Romniciano, Str. Vasile Conta 8 Bucuresti.
41. *Jugoslavija:*	Gospojica Jelisava Vávra, Primorska 32, Zagreb.
42. *Ceylon:*	N. K. Choksy Esq., Boyd Place, Colpetty, Colombo.
Kina.	M. Manuk Esq., P. O. Box 632, Hongkong.
Centr. Amerika:	José B. Acuna, Apartado 633, San José, Costa Rica.

Jugoslavensko Teozofsko Društvo. Središnjica u Zagrebu.

Predsjednik: Jelisava Vávra, Primorska 32. *Potpredsjednik:* Dipl. Ing. Božidar Prikril, Preradovićeva 12/II. *Tajnik:* Dir. Valerija Mayerhoffer, Gundulićeva 45a/I. *Blagajnik:* Ivan Butković, Pierottijeva 3/III. — Krug u Karlovcu. Predsjednik: Prof. Milan Šoštarić, Karlovac, Simunićeva 5/I. — Krug u Čakovcu. Predsjednik: Milan Reiching, upravitelj dobra, Čakovec, Međimurje. — Krug u Beogradu: Predsjednik: Dr. Vojislav Kujundžić, Beograd, Kralja Petra 50

„Teozofija" izlazi za sada 4 puta na godinu - Godišnja pretplata iznosi Din 36·—
Pojedini broj Din 10·— - Vlasnik i izdavač: Jugoslavensko Teozofsko Društvo, Zagreb
Odgovorni urednik: Dipl. Ing. Božidar Prikril, Zagreb, Preradovićeva ulica br. 12
Tisak štamparije „Linotip" M. Zidan, Zagreb, Ilica 65.